

Гальович Ірина Іванівна,
студентка спеціальності «Облік і оподаткування»,
Науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.,**
Мукачівського державного університету

ДЕЯКІ АСПЕКТИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Діяльність підприємств ресторанного господарства в умовах конкуренції зумовлює необхідність забезпечення керівників релевантною інформацією, що дозволяє приймати відповідні управлінські рішення, контролювати та регулювати роботу загалом чи за окремими структурними підрозділами.

Теоретична й практична значущість питань з організації управлінського обліку на підприємствах ресторанного господарства та недостатній рівень їх дослідження щодо сучасних потреб управління вказують на актуальність розгляду цих питань.

Окремі теоретичні та методологічні питання управлінського обліку знайшли своє відображення у працях зарубіжних та вітчизняних вчених-економістів, зокрема: Ф.Ф. Бутинця, Б.І. Валуєва, С.Ф. Голова, К. Друрі, В.А. Дерія, В.І. Єфіменка, З.В. Задорожного, В.Б. Івашкевича, О.В. Карпенко, Л.В. Нападовської, В.Ф. Палія, М.С. Пушкара, В.В. Сопка, М.Г. Чумаченка, А.Д. Шеремета.

Управління підприємством ресторанного господарства вимагає повної, неупередженої та об'єктивної інформації про здійснювані господарські операції, їх характер і обсяг, про наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, ефективність їх використання, про фінансові результати господарської діяльності підприємства тощо. Основним джерелом такої інформації є дані саме бухгалтерського обліку, які систематизуються у звітності підприємства, яка має велике значення, оскільки використовується не тільки для прийняття управлінських рішень щодо діяльності окремого підприємства, а й для узагальнення результатів у масштабі галузей економіки та народного господарства в цілому.

Основними завданнями організації управлінської бухгалтерії для цілей стратегічного управління є:

1. Визначення разом з іншими службами підприємства на базі первинних планових документів (технічної документації, ретроспективних бухгалтерських даних, маркетингових досліджень, інформації керівництва про цілі, зміст, можливі альтернативи стратегії тощо) ієрархії показників, що відображають структуру й угруповання витрат у рамках згаданих стратегічних заходів.

2. Інтеграція показників із сфер (сегментів) діяльності, задіяними в стратегічних розрахунках, тобто визначення об'єктів калькулювання, засобів включення в собівартість різноманітних груп витрат з огляду на прийняті на підприємстві методи розрахунків для дотримання принципу порівнянності даних.

3. Накопичення управлінської інформації про витрати пов'язані з центрами відповідальності, іншими зовнішніми та внутрішніми сегментами діяльності.

4. Організація поточного обліку довгострокових заходів щодо зазначених

етапів робіт (з урахуванням фактора часу), сегментів діяльності, проектів капітальних вкладень у рамках обраної стратегії.

5. Своєчасне виявлення відхилень від запланованих параметрів і наочне їх відображення в обліку з метою організації ефективного аналізу причин їх виникнення та забезпечення гнучкого управління довгостроковим розвитком підприємства [3, с. 49].

Формування даних фінансового та управлінського обліку відбувається шляхом передавання інформації із: у фінансовому обліку – структурних підрозділів підприємства; в управлінському обліку – центрів відповідальності. Таким чином, організація управлінського обліку на підприємствах ресторанного господарства здійснюється виходячи із виокремлення центрів відповідальності окремо по кожному бізнес-процесу.

Проведені дослідження показали відсутність єдиного підходу щодо тлумачення суті такого поняття як "центр відповідальності". Отже, вважаємо, що центр відповідальності – це частина організації, де доцільно акумулювати бухгалтерську інформацію про її діяльність. Звіти центрів відповідальності включають лише ті статті затрат і надходжень (доходу, прибутків, виторгу), на які може вплинути менеджер центру.

Центри відповідальності виділяються з урахуванням організаційної структури підприємства та змісту бізнес-процесів. Впроваджуючи метод обліку затрат та доходів за центрами відповідальності, необхідно чітко дотримуватись загально визначених прийомів бухгалтерського обліку: сприйняття, вимірювання, оцінювання, фіксації на носіях інформації, інвентаризації, реєстрації даних за ознаками групування господарських фактів тощо. Використовуючи весь масив інформації, керівники зможуть здійснювати оперативний контроль за функціонуванням структурних підрозділів підприємства, аналізувати події, і за необхідності – удосконалити бізнес-процеси.

Впроваджуючи метод обліку затрат та доходів за центрами відповідальності, необхідно чітко дотримуватись загально визначених прийомів бухгалтерського обліку: сприйняття, вимірювання, оцінювання, фіксації на носіях інформації, інвентаризації, реєстрації даних за ознаками групування господарських фактів тощо. Використовуючи весь масив інформації, керівники зможуть здійснювати оперативний контроль за функціонуванням структурних підрозділів підприємства, аналізувати події, і за необхідності – удосконалити бізнес-процеси [1, с. 49].

Отже, прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення ефективності діяльності підприємств ресторанного господарства є головним завданням організації управлінського обліку.

Список використаної літератури:

1. Грінько А.П. Організація обліку за центрами відповідальності на підприємствах ресторанного господарства / А.П. Грінько, О.О. Кваша // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : зб. наук. праць – Харків : Вид-во ХДУХТ. – 2008. – Вип. 2 (8). – С. 129-134.

2. Методичні підходи до організації підсистеми управлінського обліку на підприємствах ресторанного господарства [Електронний ресурс] / І. О. Белебега, А. П. Грінько, О. О. Кваша // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери

торгівлі та послуг. - 2012. - Вип. 1(1). - С. 30-38. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/esprstp_2012_1\(1\)__7.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/esprstp_2012_1(1)__7.pdf).

3. Нападовська Л.В. Управлінський облік: значення та застосування у практичній діяльності вітчизняних підприємств в умовах ринкових відносин / Л.В. Нападовська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 10. – С. 45-55.

Говрі Наталія Василівна,
магістр зі спеціальності «Обліку і оподаткування»,
Науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.,**
Мукачівського державного університету

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Бухгалтерський облік як основа інформаційної системи управління підприємством формує інформаційну базу для задоволення потреб внутрішніх та зовнішніх користувачів при прийнятті управлінських рішень. Основним та визначальним результатом бухгалтерського обліку є інформація. Ефективна реалізація функцій управління залежить від повноти, достовірності, релевантності та якості інформації. У цьому контексті організація та методика бухгалтерського обліку як важливої складової частини інформаційної системи підприємства повинні здійснюватися не лише для надання інформації про операції, що мали місце в минулих звітних періодах, а передусім для обґрунтування майбутніх управлінських рішень.

Окремі аспекти формування системи бухгалтерського обліку та її значення для потреб управління висвітлено в наукових на навчально-методичних працях таких учених, як В.Г. Швець, М.І. Бондар, М.С. Пушкар, С.Ф. Голов, Є. Ковальчук, В. Панасюк.

Управління є обов'язковим елементом будь-якої доцільної діяльності оскільки кожна діяльність потребує координації. Якщо розглянути діяльність підприємства у вигляді руху до певної мети, зокрема, отримання прибутку, то її можна зобразити у вигляді вектора. Спрямованість даного вектору буде визначатися цілями діяльності підприємства, а величина – готовністю персоналу підприємства діяти у напрямі досягнення цих цілей. Управління виступає, з одного боку, процесом, що задає правильний напрям (вектор руху) діяльності системи, з іншого – функцією організованих систем, що забезпечує збереження їх структури, підтримку режиму діяльності, що реалізує їх програми та цілі.

Отже, підприємство потребує управління, яке виконує роль координатора спрямованості вектора руху підприємства в напрямі отримання максимального прибутку. Однією з головних умов процесу управління є взаємодія між керованою підсистемою (суб'єктом управління) і керуючою (об'єктом управління) підсистемою системи управління. Управлінська взаємодія можлива лише в тому випадку, коли об'єкт управління чітко виконує команди суб'єкта управління (або

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>